

TIELT-WINGE

3390

Gemeentebestuur Tielt-Winge

adres: Kruisstraat 2, 3390 Tielt-Winge
telefoon: 016/63 40 08
fax: 016/63 95 48
e-mail: milieu@tielt-winge.be
url: www.tielt-winge.be

Korte landschapsbeschrijving

Regio:	Hageland
Deelgemeenten:	Tielt, Houwaart, Meensel-Kiezegem, Sint-Joris-Winge
Oppervlakte:	44,16 km ²
Oppervlakteverdeling:	
– Landbouwgronden:	64,37%
– Bossen:	16,43%
– Bebouwde gronden:	16,99%
– Andere:	2,22%

Tielt-Winge situeert zich binnen een groter aaneengesloten open gebied tussen de Dijle en de Demer, temidden van het Hageland. In dit gebied primeert de niet-bebouwde ruimte op de bebouwde ruimte.

Geografisch behoort de gemeente Tielt-Winge tot het Hageland. Tielt-Winge heeft bijgevolg een dominant landelijk en open karakter. De bodem in het Hageland varieert van zandstreek in het noorden naar lemige zandstreek, droge zandleemstreek en natte zandleemstreek in het zuiden. Het reliëf van het Hageland bestaat uit een reeks min of meer oostwest gerichte evenwijdige heuvels. De bodemsamenstelling van de drassige valleien en de schrale heuveltoppen is zeer verschillend. De toppen van de ijzerzandsteenheuvels werden niet ontgonnen waardoor men hier nog vrij grote aaneengesloten gebieden met hoge natuurwaarde kan vinden. Anderzijds bleken de drassige valleien (Walenbos) moeilijk om te bewerken. Ook in deze valleigebieden komen vrij grote eenheden ecologisch zeer waardevolle gebieden voor.

3390

De gemeente Tielt-Winge strekt zich uit over drie belangrijke heuvelruggen. Het min of meer parallel verloop van de beken en rivieren hangt samen met de oriëntatie van de heuvels. De beken en rivieren zijn zeer structurerend voor de ruimte. Ze vormen dikwijls lineaire groenelementen die van belang zijn als ecologisch netwerk in het landschap.

Belangrijke habitats en landschapstructuren

De grootste boscomplexen liggen in het noordelijk deel van de gemeente. Het Walenbos is het grootste aaneengesloten bos van het Hageland, het grootste valleibos en één van de grotere bossen van Vlaanderen. Het Walenbos omvat een zeer grote verscheidenheid van goed ontwikkelde bostypes. De grootste oppervlakte wordt ingenomen door zuur eikenbos en in mindere mate eiken-haagbeukenbos en eiken-berkenbos. Ook komen bijna alle alluviale bostypes voor (o.a. grote oppervlaktes mesotroof elzenbos en, ter hoogte van de Dolaag, oligotroof elzenbos met veenmossen). Daarnaast zijn zegge- en rietruigten en verlaten verruigde graslanden, waaronder een aantal van het heischrale type, ontwikkeld op de open plekken. Aan de randen van het Walenbos bevinden zich verlaten of extensief begraasde graslanden.

Relatief dicht bij het Walenbos liggen het natuurgebied "Tussen twee Motten" en het Rafelsbroek bij de samenvloeiing van de Brede en de Tieltse Motte. In de natte gedeelten treffen we alluviale essen-olmenbossen met uitgesproken voorjaarsaspect aan, al dan niet ingeplant met Populier. In de vallei bevinden zich verschillende oude graslanden.

Ten westen van het Walenbos ligt het Troostemberg bos op de top en op de steile hellingen van de Bensberg. De hoogst gelegen percelen bestaan voornamelijk uit zuur eikenbos (met Tamme kastanje), naaldhoutaanplanten en zuur beukenbos. Op de hellingen komt uitsluitend zuur beukenbos voor.

Het brongebied van de Nieuwe Motte bevindt zich in het gebied Kleerbeek, ten noorden van het Troostemberg bos. Het gebied bestaat uit drie delen: het eigenlijke brongebied met drie (eutrofe) vijvers, een eikenbos en een parkbos.

Ten zuiden van het Troostemberg bos liggen de natte weiden (moeraspirearuigten en glanshaverhooilanden) van de Gempmolen en (eutrofe) vijvers met rietkragen.

Ter hoogte van de Heikant komen een aantal moerassige weiden (met Dotterbloem) en sloten voor. Het is een gebied waar de oorspronkelijke landschappelijke inrichting (hagen, alleenstaande bomen) uitzonderlijk goed bewaard gebleven is.

In het uiterste noordwesten van de gemeente liggen de toppen van de Houwaartse berg. De bossen bestaan er uit eiken- en berkenbossen, maar ook uit recentere aanplanten van Amerikaanse eik en Tamme kastanje. De zuidflank van de Houwaartse berg wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van kleine landschapselementen en het voorkomen van graslanden van het schrale type met potenties voor heideherstel.

Ten oosten van het Walenbos liggen de Ralishoek en het Spinbroek. Deze bestaan uit overwegend vochtig loofbos met vooral populieraanplantingen. Een ander bostype dat we hier vinden, zijn enkele alluviale bosjes. Naast bossen komen hier verlaten graslandpercelen voor zoals verruigde dotterbloemgraslandpercelen en glanshaverhooilanden.

Meer ten oosten ligt het Bleuken in het brongebied van de Tieltse Motte. Het bestaat uit een oligotroof elzenbroek in het oostelijk gedeelte en vochtige ruigten en bossen in het westelijk gedeelte. In dit gebied zijn een aantal waterpartijen die gebruikt worden als visvijvers. Hier en daar zijn aanplanten van exoten.

De Osseberg is verbonden met het Bleuken waardoor een interessante gradiënt ontstaat van hoog naar laag en van droog naar vochtig. Op de top komt zuur eiken-berkenbos voor met een ondergroei van zwak ontwikkelde struikheidevegetaties. De ijzerhoudende, vrij voedselarme zandgrond van deze Diestiaanheuvel uit zich duidelijk in de vegetatie.

In het uiterste noorden van de gemeente liggen het Mierenbos en het Kasteelpark van Haksberg. Hoewel het Mierenbos natuurgebied is, werd het grootste deel van dit bos bebouwd. Bovendien werd het versnipperd bij de aanleg van de E314. Opmerkelijk is het reliëf van de ijzerzandsteenheuvels.

Waardevolle snippers natuur bevinden zich ten zuiden van het Bleuken ter hoogte van de Diestsesteenweg, zoals het gebiedje Heideberg (zuur eikenbos met Tamme kastanje en Robinia), de Goelenberg met een middeloude aanplanting van uitheemse boomsoorten en soortenrijke (kamgras)graslanden en het natuurgebiedje Diependel dat bestaat uit een merkwaardig diep ingesneden bron- en valleigebied met plaatselijk erg steile flanken. De flanken zijn grotendeels bebost met in de boomlaag voornamelijk Zomereiken.

In het zuiden van de gemeente zijn de waardevolle gebieden kleiner en meer verspreid. Enkel voorbeelden zijn:

- Het reservaatproject van de Zeyp is verspreid over verschillende percelen van de Oosterboordbeek en Meenselbeek. De zeer waardevolle bossen in het brongebied van deze beken vullen de natte hooi- en droge graslanden aan. In de droge graslanden werden zeldzaamheden ontdekt. In de bronbossen komen Goudveil, Bittere veldkers en Boswederik voor. Er is ook de bekende groeiplaats van de Bospaardestaart;
- het nabijgelegen Kleizebos is een vrij voedselarm beuken-eikenbos met variaties van rijkere bostypes uit de eiken-berkenbosklasse;
- het gebied Perkbos bestaat uit een bronbosje en een populieraanplanting;
- op de samenloop van de Slakkebeek en de Wingebeek bevindt zich het Walenbroek. Het Walenbroek is een langgerekt broncomplex dat via enkele greppeltjes bronwater toevoegt aan de Winge en de Slakkebeek. Door de grote hoogteverschillen en de overgang van droog naar nat is hier een zeer soortenrijke flora aanwezig. Het gebied bestaat uit alluviaal essen-olmenbos, zuur eikenbos en een verruigd dottebloemgraslandperceel;
- de omgeving van de Zilverberg bestaat uit enkele zure eikenbosjes en een vochtige kwelzone met Dotterbloem;
- het Eksternest en Overwinge zijn ten zuiden van de dorpskern van Sint-Joris-Winge gelegen. Het zijn twee bronbossen met kwelwater;
- het Tafelbos ligt in het zuiden van Tielt-Winge op de grens met Lubbeek. Het betreft eiken-haagbeukenbos (noordelijk deel) en zuur eikenbos (zuidelijk deel) met populieraanplantingen.

In Tielt-Winge vinden we een groot aantal holle wegen. De oude Diestsebaan als onverharde holle weg was de vroegere verbinding tussen Leuven en Diest. De weg loopt over het golfterrein en bevat door zijn fysische gradiënten een grote soortenrijkdom. Opvallend zijn de ijzerzandsteenlagen die hier dagzomen. De meeste kleine landschapselementen (KLE) zijn geconcentreerd ten zuiden van Tielt en het Walenbos en ten oosten van Ralishoek.

In het noorden van de gemeente komt hoofdzakelijk gemengde kleinschalige landbouw voor op leemgrond en zand(leem)grond. Landbouwgrond op zandige bodem komt voornamelijk in het uiterste noorden van de gemeente voor. In het centrale en zuidelijke deel komen voornamelijk akkers voor op lemige bodem. Het zuiden van de gemeente is bekend door zijn laagstamboomgaarden.

3390

3390

4

